

GEMEENTE ZALTBOMMEL
T.a.v. dhr. M. van Halder
Hogeweg 11
5301 LB Zaltbommel

Datum 1 oktober 2021
Kenmerk BE/2021/845/r
Uw kenmerk Email d.d. 3 augustus 2021
Auteur(s) ing. J. Dekkers
Collegiale toets ir. ing. K.J. Rebergen

BLOM ECOLOGIE B.V.
ADVIES & ONDERZOEK

Zandweg 46
4181 PM Waardenburg
t 0418 820 288
e info@blomecologie.nl
i www.blomecologie.nl
KvK 67221904
BTW 856882999B01
IBAN NL21RABO0314240683

Quickscan Wet natuurbescherming Maas Waalweg ong. te Well

Aan de Maas Waalweg ong. te Well zijn agrarische percelen gelegen. De initiatiefnemer is voornemens de Maas Waalweg door te trekken en te verbinden met de N832. Aan de Delwijnsedijk worden 12 Canadese populieren gekapt, aan de Weg over de Ezelaar worden 10 Canadese populieren gekapt en aan de Molenachterdijk worden 34 iepen gekapt. In totaal betekent dat een kap van 56 bomen. Na de aanleg van de verlenging van de Maas Waalweg worden er nieuwe bomen geplant in de plaats van de gekapte bomen. Er worden 9 (delen van) watergangen gedempt. Over de Hoofdwetering wordt een viaduct aangelegd. Het bestemmingsplan voorziet in de beoogde ontwikkeling.

De beoogde ontwikkeling heeft mogelijk een negatief effect op beschermde flora en fauna (soortenbescherming), beschermde natuurgebieden (gebiedsbescherming) en/of beschermde houtopstanden. Ten behoeve van de beoogde ontwikkeling geldt de wettelijke verplichting onderzoek te verrichten naar de aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de mogelijke effecten van de ruimtelijke ingreep daarop. Middels voorliggend ecologisch oriënterend onderzoek is de (potentiële) aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de betekenis van de planlocatie voor deze soorten in kaart gebracht. Tevens is de ligging van het gebied ten opzichte van beschermde natuurgebieden en beschermde structuren in kaart gebracht en eventuele effecten beoordeeld.

Gemeente Zaltbommel begeleidt de ruimtelijke procedure en heeft Blom Ecologie B.V. verzocht de planlocatie te onderzoeken op aanwezigheid van beschermde flora en fauna en deze vervolgens te toetsen aan de effecten van de werkzaamheden.

Onderzoeksdoelen

Middels dit oriënterend onderzoek worden de volgende onderzoeksvragen beantwoord:

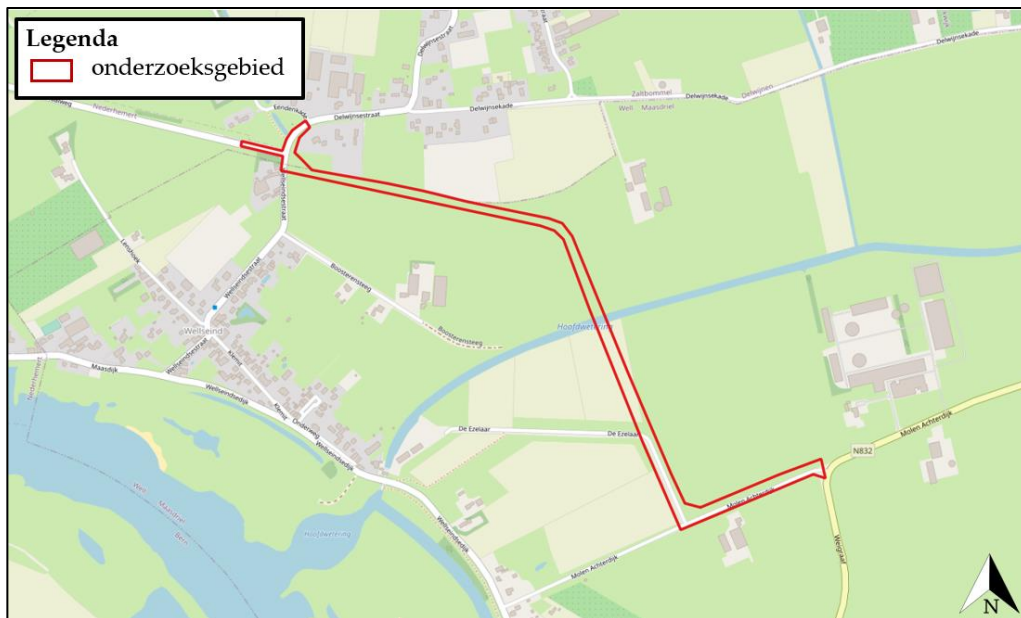
- Welke, krachtens de Wet natuurbescherming, beschermde flora en fauna zijn (potentieel) aanwezig op de planlocatie?
- Welke negatieve effecten treden op voor (potentieel) aanwezige flora en fauna als gevolg van de beoogde ruimtelijke ingreep?
- Heeft de beoogde ruimtelijke ingreep een negatief effect op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden of de wezenlijke kenmerken en waarden van het Gelders Natuurnetwerk en/of de Groene Contour?
- Heeft de beoogde ruimtelijke ingreep een negatief effect op houtopstanden die middels de Wet natuurbescherming zijn beschermd?

- Dienen er vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming te worden genomen, en zo ja, welke?

Planlocatie

De planlocatie is gelegen aan de Maas Waalweg ong. te Well (figuur 1). De planlocatie is gelegen in agrarisch gebied en bestaat uit weilanden welke al dan niet worden begraasd. Door de planlocatie heen lopen watergangen en rijbeplantingen welke bestaan uit Canadese populieren en iepen. Binnen de planlocaties ontbreekt bebouwing. In figuur 2 en bijlage 1 zijn een aantal foto's opgenomen die een impressie geven van de planlocatie en de directe omgeving hiervan. In bijlage 2 en 3 zijn kaarten opgenomen van de beoogde situatie en de watergangen welke in de beoogde ontwikkeling gedempt zullen worden.

De directe omgeving van de planlocatie wordt tevens gekenmerkt door agrarisch gebied. Direct tegen de oostzijde van de planlocatie aan ligt de N832. In de beoogde ontwikkeling wordt de Maas Waalweg in verbinding gezet met de N832. Circa 650 m ten zuiden van de planlocatie stroomt de afgedamde Maas.

Figuur 1 De planlocatie (rood omkaderd) is gelegen aan de Maas Waalweg ong. te Well (bron kaartmateriaal: arcgis.com).

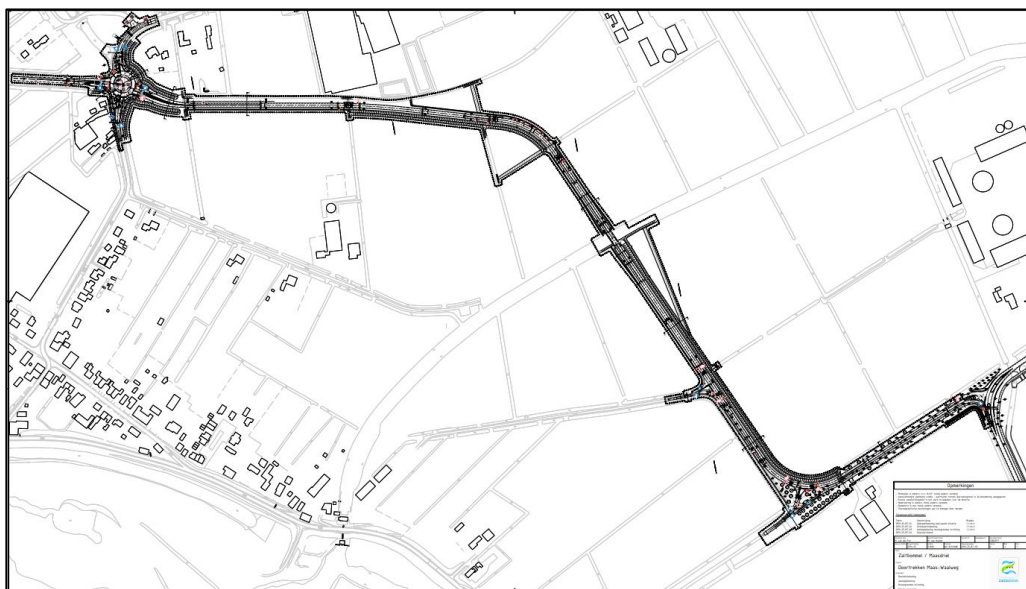

Figuur 2 Fotografische indruk van de iepen aan de Molenachterdijk.

Functieverandering en werkzaamheden

De beoogde ingrepen zijn permanent van karakter. De beoogde ontwikkeling betreft het doortrekken van de Maas Waalweg van de Maas Waalweg te Well tot de kruising van de Molenachterdijk en de Weigraaf (N832). Onderstaand volgt een korte opsomming van de ingrepen en effecten:

- kappen van bomen: kapwerkzaamheden en afvoer hout;
- dempen van sloten: graaf- en dempwerkzaamheden;
- verwijderen terreininrichting, waaronder gedeelte van het groen: graafwerkzaamheden, transport (afvoer) van materiaal en groen;
- egaliseren terrein: graafwerkzaamheden en grondtransport;
- realisatie nieuwbouw: algemene bouwwerkzaamheden;
- revitalisatie terrein en aanleg verharding: allerhande (straat- en hoveniers) werkzaamheden.

Figuur 3 Visuele representatie van de beoogde situatie (bron: gemeente Zaltbommel).

Methode

Dit oriënterend onderzoek verkent alle relevante vakgebieden met betrekking tot de Wet natuurbescherming. Hierbij wordt een beoordeling gegeven van de aanwezigheid van specifieke potentie voor beschermde flora en fauna op de planlocatie, de betekenis van de planlocatie voor de aanwezige soorten en de effecten van de voorgenomen ingrepen op de soorten. Dit onderzoek bestaat uit een veldbezoek en raadpleging van externe bronnen.

Veldbezoek

Het veldbezoek is een momentopname van de aanwezige flora en fauna. Op basis van dit veldbezoek wordt een inschatting gemaakt omtrent de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten. Tijdens het veldbezoek is de planlocatie nauwkeurig onderzocht, waarbij ook gelet werd op sporen en delen of restanten van planten en/of dieren. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 17 augustus 2021 en is uitgevoerd door ing. R.C. Pickert. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren; droog, 8/8 bewolkt, 15° Celsius en windkracht 3-4 (Bft).

Externe bronnen

Vaak zijn er al gegevens bekend over een planlocatie en de directe omgeving hiervan. Deze gegevens worden onder andere beheerd in rapporten en naslagwerken en door de Nationale Database Flora en Fauna (NDFF). Normaliter wordt hierbij een straal van 2 km aangehouden vanaf de planlocatie. Afhankelijk van het karakter en ligging van de planlocatie kan een afwijkende afstand aangehouden worden. Raadpleging van externe bronnen levert vaak nuttige aanvullende informatie op en biedt daarmee een vollediger beeld van de (mogelijk) aanwezige flora en fauna.

Wet natuurbescherming

Per 1 januari 2017 zijn drie voormalige wetten; de Flora- en faunawet samen met de Boswet en de Natuurbeschermingswet 1998, vervangen door de Wet natuurbescherming (Wnb). Bevoegdheden zijn met het ingaan van deze wet overgedragen van het rijk naar de provincie.

Algemene zorgplicht

In de Algemene zorgplicht (art. 1.11) wordt voorgeschreven dat nadelige gevolgen voor flora en fauna voorkomen moet worden. Het uitgangspunt van de Algemene zorgplicht is dat het doden, verwonden, verontrusten of beschadigen van flora en fauna wordt vermeden. Deze zorgplicht geldt voor iedereen.

(a) Soortenbescherming

De soortenbescherming is opgedeeld in de volgende beschermingsregimes: *Vogelrichtlijnsoorten* (art. 3.1), *Habitatrichtlijnsoorten* (art. 3.5) en *Andere soorten* (art. 3.10). Hierin worden ook rust- en voortplantingsverblijfsplaatsen en het functioneel leefgebied beschermd. Bij negatieve effecten op soorten in de specifieke soortenbescherming geldt een ontheffingsplicht.

Van de verboden als bedoeld in *Andere soorten* art. 3.10 eerste lid kan door bevoegd gezag vrijstelling verleend worden voor het opzettelijk doden of vangen van individuen en voor het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of vaste rustplaatsen voor bepaalde soorten.

In de Omgevingsverordening Gelderland is voor de volgende soorten vrijstelling opgenomen in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen:

Tabel 1 Vrijgestelde soorten in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie Gelderland.

<i>Aardmuis</i>	<i>Gewone bosspitsmuis</i>	<i>Ondergrondse woelmuis</i>
<i>Bastaardkikker</i>	<i>Gewone pad</i>	<i>Ree</i>
<i>Bosmuis</i>	<i>Haas</i>	<i>Rosse woelmuis</i>
<i>Bruine kikker</i>	<i>Huisspitsmuis</i>	<i>Tweekleurige bosspitsmuis</i>
<i>Dwergmuis</i>	<i>Kleine watersalamander</i>	<i>Veldmuis</i>
<i>Dwergspitsmuis</i>	<i>Konijn</i>	<i>Vos</i>
<i>Egel</i>	<i>Meerkikker</i>	<i>Woelrat</i>

(b) Gebiedsbescherming

Naast de specifieke soortenbescherming kent Nederland ook gebiedsbescherming, waarbij bepaalde gebieden extra bescherming genieten. Het gaat hier hoofdzakelijk om Natura 2000-gebieden en het Gelders Natuurnetwerk en de Groene Ontwikkelingszone. In deze gebieden mogen in principe geen werkzaamheden binnen de grenzen uitgevoerd worden.

Natura 2000-gebieden

Voor werkzaamheden in Natura 2000-gebieden is bij mogelijke effecten een Voortoets vereist. Met de Voortoets wordt bepaald of de plannen mogelijk negatieve effecten hebben op de doelstellingen van Natura 2000-gebieden. Ten aanzien van Natura 2000-gebieden kunnen ook externe effecten als stikstofdepositie en licht- of geluidsuitstraling van invloed zijn. Bij negatieve effecten op beschermde natuurgebieden dient een vergunning voorhanden te zijn.

Provinciaal beleid

Binnen het Gelders Natuurnetwerk geldt het 'nee, tenzij'-principe. In bepaalde gevallen dient er natuurcompensatie uitgevoerd te worden. Ten aanzien van het Gelders Natuurnetwerk en de Groene Ontwikkelingszone geldt dat externe werking geen toetsingskader is.

(c) Houtopstanden

Houtopstanden onder de Wnb betreffen zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, met een oppervlakte van 1000 m² of meer, of een rijbeplanting met meer dan 20 bomen. Het is verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, zonder voorafgaand melding te doen bij gedeputeerde staten. Ingeval een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, dient deze binnen drie jaar herplant te worden.

Het vellen van houtopstanden is niet meldingsplichtig in het kader van de Wnb als het één van de volgende typen houtopstanden betreft:

- a) houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom;
- b) houtopstanden op erven of in tuinen;
- c) fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- d) naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
- e) kweekgoed;
- f) uit populieren of wilgen bestaande: (1) wegbeplantingen, (2) beplantingen langs waterwegen en/of (3) éénrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- g) het dunnen van een houtopstand;
- h) uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij: (1) ten minste eens per tien jaar worden geoogst, (2) bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en (3) zijn aangelegd na 1 januari 2013.

Beoordeling (a) soortenbescherming

Op basis van het veldbezoek en de bureaustudie wordt per soortgroep besproken wat de potentie van de planlocatie en de directe omgeving daarvan voor het voorkomen van soorten is, en welke effecten daarop te verwachten zijn ten gevolge van de beoogde ontwikkeling. Voor een aantal van de nationaal beschermde soorten (beschermingsregime 'Andere soorten') geldt vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen (zie *soortenbescherming*). In de voorliggende beoordeling is specifiek gelet op de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten waarvoor geen vrijstelling geldt c.q. soorten waarvoor een ontheffingsplicht noodzakelijk is.

Planten

Binnen een straal van 2 km van de planlocatie is het voorkomen van beschermde planten bekend van de volgende beschermde plantensoort: akkerdoornzaad (NDFF 2011-2021). Gedurende het veldbezoek zijn geen beschermde planten en/of sporen hiervan aangetroffen.

De planlocatie bestaat voor een groot deel uit weilanden waar Engels raaigras op groeit of welke worden begraasd door koeien.

Akkerdoornzaad is een pionierssoort die groeit op zonnige, warme, open plaatsen op vochtige, matig voedselrijke, kalkrijke kleigrond. De soort groeit op dijken en in graanvelden (Verspreidingsatlas, 2021). De bodem op de planlocatie bestaat grotendeels uit kalkloze grond. Enkel het deel ten oosten van de Weg over de Ezelaar en ten noorden van de Molenachterdijk bestaat uit kalkhoudende grond (acrgis.com, kaartlaag: bodemkaart). Op het perceel wat tussen deze 2 wegen gelegen is, groeide in 2020 en in 2021 Engels raaigras (Boerenbunder, 2021). Door de afwezigheid van graanvelden of dijken op kalkhoudende grond is de aanwezigheid van akkerdoornzaad op de planlocatie is uit te sluiten.

Ter plaatse van de planlocatie is slechts sprake van inheemse of aangeplante planten zonder beschermde status. Enkele waargenomen soorten betreffen: Engels raaigras, distel, gele plomp, grote weegbree, heermoes, kamille, perzikkruid en ridderzuring. De bomen die gekapt worden aan de Delweinsteestraat en de Weg over de Ezelaar zijn Canadese populieren. De te kappen bomen aan de Molenachterdijk zijn iepen.

De beoogde ontwikkeling leidt niet tot aantasting van beschermde en/of kwetsbare vegetatie. Beschermde planten stellen over het algemeen specifieke eisen aan hun milieu, zoals kalkhoudende, stikstofarme of vochtige groeiplaatsen. Gelet op de functie, ligging en het gebruik van het perceel in relatie tot de habitatpreferentie van kwetsbare en zeldzame soorten wordt de aanwezigheid hiervan niet verwacht. Daarnaast zijn beschermde planten niet aangetroffen gedurende het veldbezoek, waarmee negatieve effecten ten aanzien van beschermde planten derhalve kunnen worden uitgesloten.

Grondgebonden zoogdieren

Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid bekend van de volgende zoogdieren: bever, boommarter, bosmuis, bunzing, dwergmuis, egel, haas, konijn, ree, rosse woelmuis, veldmuis, vos en wezel (NDFF 2011-2021).

Voor de volgende soorten geldt dat deze beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming en dat er geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen: bever, boommarter, bunzing en wezel. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen aangetroffen van (beschermde) zoogdieren.

De bever leeft in overgangsgebieden tussen land en water, zoals langs rivieren, beken en kanalen. De aanwezigheid van goed bereikbare bomen en struiken op de oever is een vereiste voor het leefgebied van de bever. Sterk begraasde oevers, zijn door het verdwijnen van houtige gewassen, ongeschikt voor de bever (Bij12 kennisdocument Bever, 2017). Naast de watergangen op en in de directe omgeving van de planlocatie zijn geen goed bereikbare bomen en struiken aanwezig. Er worden enkel smalle watergangen gedempt in de beoogde ontwikkeling, het kanaal de 'Hoofdwetering' blijft bestaan. Derhalve zijn negatieve effecten wegens de beoogde ontwikkeling op de bever uit te sluiten.

De boommarter is een bosbewoner welke in allerlei typen en leeftijden bos voorkomt. Bomenlanen kunnen door boommarters als migratieroute worden gebruikt (Zoogdierverseniging boommarter, 2021). De te kappen bomen vormen geen verbinding met een bosgebied. De planlocatie is gelegen in agrarisch gebied en de te kappen rijbeplantingen staan niet in verbinding met een bosgebied. Van een mogelijke migratieroute is derhalve geen sprake. Negatieve effecten wegens de ontwikkeling op de boommarter zijn uit te sluiten.

De bunzing en de wezel behoren tot de kleine marterachtigen. De bunzing en de wezel hebben een voorkeur voor kleinschalig landschap waarin voldoende schuilmogelijkheden, zoals bosjes, houtwallen en heggen aanwezig zijn (Zoogdierverseniging bunzing, 2021; Zoogdierverseniging wezel, 2021). De bunzing prefereert waterrijke gebieden. Op de planlocatie zijn geen schuilmogelijkheden zoals houtwallen of groenstroken aanwezig welke door de bunzing en de wezel als foerageergebied of migratieroute gebruikt kunnen worden. Een bomenlaan zonder struikgewassen bieden te weinig dekking voor de soortgroep. Negatieve effecten op de bunzing en de wezel zijn derhalve uitgesloten.

Door vorengenoemde is het uitgesloten dat de planlocatie een essentiële functie bevat voor soorten van de *Habitatrichtlijn* en niet vrijgestelde *Andere soorten*. De planlocatie heeft enkel mogelijk een functie voor algemene soorten. Dit betreft met name egel, konijn, mol en veldmuis. Dergelijke soorten zijn dermate opportunistisch dat in de directe omgeving voldoende vergelijkbaar habitat aanwezig is waar ze zich al dan niet tijdelijk kunnen ophouden. Bovendien geldt voor dergelijke algemene soorten vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen.

Op en rondom de planlocatie zijn geen holen, nesten of sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van beschermde zoogdiersoorten die buiten de Omgevingsverordening van de provincie vallen (zie Wnb art 3.10). Effecten op beschermde grondgebonden zoogdieren zijn uitgesloten.

Vleermuizen

Binnen een straal van 2 km is het voorkomen bekend van de volgende vleermuissoorten: gewone dwergvleermuis, laatvlieger en watervleermuis (NDFF 2011-2021). Tijdens het veldbezoek zijn er geen sporen van vleermuizen aangetroffen. Onder de Wet natuurbescherming zijn alle in Nederland voorkomende vleermuizen als *Habitatrichtlijnsoorten* beschermd.

Laanvormige bomenrijen, oude bomen met gaten en scheuren, (oude) gebouwen met kieren en spleten en/of structuurrijke groenelementen kunnen een functioneel onderdeel zijn van een vleermuishabitat (BIJ12 kennisdocument Gewone dwergvleermuis, 2017; Limpens et al., 1997; Dietz et al., 2011).

Op de planlocatie zijn alle bomen geïnspecteerd op de aanwezigheid van boomholten welke kunnen dienen als verblijfplaats. Op de planlocatie zijn geen voor vleermuizen geschikte boomholten aanwezig welke kunnen dienen als verblijfplaats. De ontwikkeling resulteert derhalve niet in het wegnemen van verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen.

Hoewel het uitgesloten is dat vleermuizen de planlocatie gebruiken als verblijfplaats, bestaat de mogelijkheid dat vleermuizen de planlocatie gebruiken als foerageergebied en/of vliegroute.

De planlocatie bestaat voornamelijk uit weiland en drie rijbeplantingen. In de directe omgeving van de planlocatie is voldoende soortgelijk foerageergebied te vinden. Derhalve bestaat de planlocatie niet uit een essentieel foerageergebied.

Er is een alternatieve vliegroute aanwezig in de directe omgeving van de planlocatie welke door vleermuizen gebruikt kunnen worden in plaats van alle Canadese populieren en iepen die gekapt gaan worden (Bijlage 4). Derhalve is er geen sprake van aantasting van een essentiële vliegroute. In de luwte van opgaande vegetatie kunnen vliegbewegingen en foerageeractiviteiten van vleermuizen plaatsvinden. Hierbij kan sprake zijn van tijdelijke verstoring van vleermuizen ten gevolge van werkzaamheden of lichtgebruik. Vleermuizen jagen op insecten waarbij ze opportunistisch gebruik maken van een groot netwerk aan jachtgebieden. De omvang en het gebruik van een gebied alsmede de jachttechniek en prooien verschillen per soort. Gedurende het foerageren verspreiden vleermuizen zich diffuus over het landschap waarbij veelal gebruik wordt gemaakt van bosranden, bomenlanen, oeverzones of andere structuurrijke zones. Vleermuizen kunnen verblind en daardoor gedesoriënteerd raken als gevolg van felle verlichting. Sterk verlichte locaties worden gemeden door vleermuizen. Tijdens en na de beoogde ontwikkeling dient bij voorkeur geen verlichting te worden toegepast. Bij voorkeur de werkzaamheden uitvoeren tussen zonopkomst en zonsondergang. Mocht verlichting noodzakelijk zijn wordt vleermuisvriendelijke verlichting geadviseerd. In de toekomstsituatie wordt geadviseerd om de lichtbundel van de straatverlichting naar beneden te richten of amberkleurig licht te gebruiken (zie **Te treffen maatregelen**).

Amfibieën

Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid bekend van de volgende amfibieënsoorten: bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander (NDFF 2011-2021). Voor al deze soorten geldt dat deze beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming, maar vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen.

Amfibieën leven in zowel een aquatisch (m.n. lente/zomer) als een terrestrisch (m.n. herfst/winter) habitat. Beide habitatonderdelen dienen op korte afstand van elkaar te liggen. Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën aangetroffen op de planlocatie.

De poelkikker is een pionierssoort welke voornamelijk leeft in kleinschalige, stilstaande wateren welke schoon en zwak zuur zijn. De soort wordt steeds vaker waargenomen in (half)natuurlijke watergangen in agrarisch gebied. Buiten de voortplantingstijd kan de poelkikker ook voorkomen in weilanden en bossen welke verder gelegen zijn van het water (BIJ12 kennisdocument Poelkikker, 2017). Binnen straal van 2 km van de planlocatie is de poelkikker niet waargenomen, echter is de planlocatie niet volledig onderzocht, waardoor op basis van waarnemingen de aanwezigheid van de poelkikker niet uit te sluiten is (NDFF 2011-2021).

De te dempen watergangen op de planlocatie zijn geschikt leefgebied voor de poelkikker. Middels aanvullend onderzoek dient de aan- of afwezigheid van de poelkikker in de te dempen sloten vastgesteld te worden (**zie Vervolgstappen**).

Het is niet uit te sluiten dat algemene soorten, zoals de bruine kikker en gewone pad, gedurende de terrestrische (herfst/winter) periode voorkomen binnen de planlocatie. Deze dieren vallen echter onder de vrijstelling voor ruimtelijke ontwikkelingen op basis van de vastgestelde provinciale verordeningen.

Reptielen

Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid van inheemse reptielen niet bekend (NDFD 2011-2021). Voor alle inheemse reptielen geldt dat deze beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming en geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen.

Reptielen zijn over het algemeen verbonden aan structuurrijke en weinig verstoorde biotopen als heidevelden, bosgebied en natuurlijke oevers. Gezien de afwezigheid van structuurrijke biotopen en de hoge mate van menselijke verstoring is het voorkomen van beschermde reptielen binnen het plangebied uitgesloten. Negatieve effecten op beschermde reptielen zijn derhalve uitgesloten.

Vissen

Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid van beschermde vissoorten niet bekend (NDFD 2011-2021).

De grote modderkruiper komt voor in ondiepe wateren waarin een dikke modderlaag en uitbundige waterplantengroei aanwezig zijn. De paaizones bestaan uit zonbeschenen wateren met een rijke onderwatervegetatie. (BIJ12 kennisdocument Grote modderkruiper, 2017; Ravon grote modderkruiper, 2021). De dichtstbijzijnde waarneming van de grote modderkruiper is op een afstand van circa 2,8 km ten noorden van de planlocatie gedaan (NDFD 2011-2021). De watergangen welke gedempt zullen worden in de beoogde ontwikkeling zijn echter niet voldoende onderzocht om op basis van bekende waarnemingen de aanwezigheid van de grote modderkruiper uit te kunnen sluiten (NDFD 2011-2021). In delen van de te dempen watergangen is een dikke modderlaag en een uitbundige waterplantengroei aanwezig, waardoor de watergangen geschikt zijn als leefgebied voor de grote modderkruiper. De aanwezigheid van de grote modderkruiper op de planlocatie is derhalve niet uit te sluiten. Om de aan- of afwezigheid van de grote modderkruiper op de planlocatie vast te stellen dient er aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden (**zie Vervolgstappen**).

Insecten en andere ongewervelden

Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid bekend van de volgende beschermde insecten of ongewervelden: soorten grote vos en rivierrombout (NDFD 2011-2021).

De grote vos komt voor in vochtige, open bossen, langs bosranden en in boomgaarden en andere plaatsen waar grote vrijstaande bomen groeien. De waardplanten van de grote vos zijn de iep, zoete kers en in sommige gevallen wilgensoorten (Vlinderstichting, 2021). De planlocatie is niet gelegen naast of in de buurt van bossen en boomgaarden, er zijn geen grote vrijstaande bomen op de planlocatie aanwezig. De grote vos is waargenomen op een afstand van circa 2,8 km ten noorden van de planlocatie. De aanwezigheid van de grote vos op de planlocatie is uitgesloten.

De rivierrombout komt voor op plaatsen waar zand of slib is afgezet langs rivieren en grote beken. Op en in de invloedssfeer van de beoogde ontwikkeling zijn geen grote beken of rivieren aanwezig. De aanwezigheid van de rivierrombout op de planlocatie is derhalve uitgesloten.

De platte schijfhoren heeft een voorkeur voor stilstaand, voedselrijk water met begroeiing van waterplanten, voornamelijk waterlelie en gele plomp. De kans op de aanwezigheid van de platte schijfhoren wordt kleiner wanneer waterlelie en gele plomp afwezig zijn (Anemoon platte schijfhoren, 2021; Boesveld et al., 2009). De dichtstbijzijnde waarneming van de platte schijfhoren is gedaan op een afstand van 4,1 m ten oosten van de planlocatie. Gezien de afstand tussen de dichtstbijzijnde waarneming en de planlocatie is de aanwezigheid van de platte schijfhoren op de planlocatie uit te sluiten.

Op de planlocatie zijn gedurende het veldbezoek geen (sporen en/of delen van) beschermde vlinders, libellen of andere ongewervelden aangetroffen. Op de planlocatie zijn geen plantensoorten aangetroffen die specifiek voor een beschermde ongewervelde een waardplant vormen.

Ook is er geen sprake van oud hout, zure vennetjes of andere specifieke omstandigheden die duiden op de mogelijke aanwezigheid van beschermde insecten of andere ongewervelden. Negatieve effecten op de soortgroep zijn uitgesloten.

Vogels

Op de planlocatie en de directe omgeving hiervan zijn tijdens het veldbezoek de volgende soorten waargenomen: boerenwaluw, houtduif, huismus, kauw, meerkoet, spreeuw en wilde eend.

Vogels - Jaarrond beschermde nestlocaties (cat. 1 t/m 4)

Gedurende het veldbezoek zijn geen nesten en/of sporen aangetroffen van vogelsoorten met een jaarrond beschermd nestlocatie en/of leefgebied.

De huismus broedt vrijwel altijd bij bebouwing en bouwt zijn nesten onder dakpannen, onder golfplaten, kieren/gaten in de muur en in spantconstructies (BIJ12 kennisdocument Huismus, 2017). De gierwaluw leeft evenals de huismus in de directe omgeving van mensen en broedt tevens als koloniebroeder in gevels en onder (pannen)daken (BIJ12 kennisdocument Gierwaluw, 2017). Wegens de afwezigheid van bebouwing op de planlocatie kan de aanwezigheid van nestlocaties van de huismus en de gierwaluw op de planlocatie uitgesloten worden. De beoogde ontwikkeling leidt niet tot aantasting van groene delen in de vorm van struiken (c.q. functioneel leefgebied voor huismus). Dit resulteert derhalve niet in afname van essentieel leefgebied van huismussennesten in de directe omgeving van de planlocatie. Van aantasting van nestlocaties en functioneel leefgebied van de huismus en gierwaluw is derhalve geen sprake.

Op de planlocatie en in de directe omgeving ervan zijn geen broedlocaties of vastgestelde territorium bekend van uilen en roofvogelsoorten (NDFF 2011-2021). Er zijn geen grote nesten of horsten aangetroffen in de bomen op en rondom de planlocatie. De aanwezigheid van in bomen broedende soorten als buizerd, sperwer en ransuil kan uitgesloten worden.

Wegens de afwezigheid van nestlocaties en de aanwezigheid van voldoende soortgelijk leefgebied in de directe omgeving van de planlocatie is de aanwezigheid van functioneel leefgebied van uilen en roofvogelsoorten uitgesloten.

Grote gele kwikstaart broedt langs stromende watergangen in dichte vegetatie langs natuurlijke oevers of in kunstwerken als bruggen of stuwen. Voor deze soort zijn op de planlocatie geen geschikte nestlocaties of functioneel leefgebied aanwezig.

Van overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van vogels met jaarrond beschermde nestlocaties en functioneel leefgebied is geen sprake.

Vogels - Algemene broedvogels en categorie 5 (beschermde nestlocatie gedurende broedperiode en bij ecologisch zwaarwegende redenen)

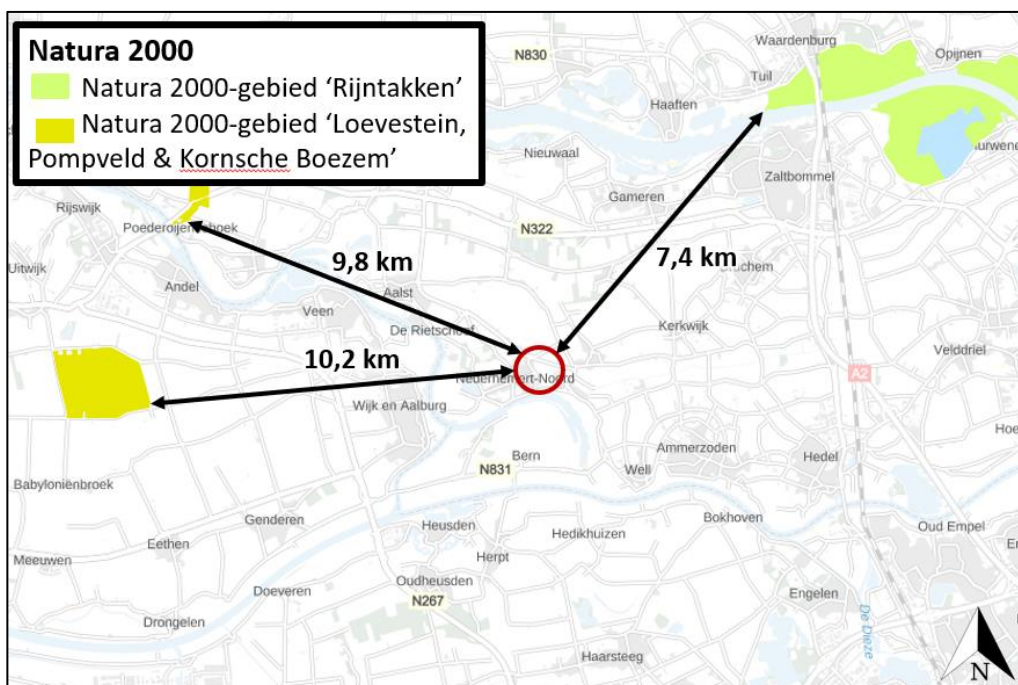
De planlocatie voorziet in beperkt voedselaanbod en structuurrijke schuilgelegenheden voor algemene soorten. De bomen vormen voor algemene broedvogels zoals duiven en zwarte kraaien geschikte nestlocaties. Tijdens het veldbezoek zijn geen nesten aangetroffen. Gedurende het broedseizoen zijn de nesten en de functionele leefomgeving van voornoemde soorten beschermd. Het broedseizoen vangt aan onder bepaalde klimatologische omstandigheden en betreft indicatief de periode 15 maart t/m 15 juli. Ten aanzien van algemene broedvogels en categorie 5 soorten kunnen de kap werkzaamheden worden opgestart buiten het broedseizoen en/of na het ongeschikt maken van de planlocatie.

Indien de beoogde werkzaamheden in het broedseizoen worden opgestart dient de locatie voorafgaand aan de werkzaamheden geïnspecteerd te worden door een ter zake deskundige.

Beoordeling (b) gebiedsbescherming

Natura 2000

De planlocatie maakt geen deel uit van een Natura 2000-gebied. Op een afstand van circa 7,4 km ligt het Natura 2000-gebied 'Rijntakken' (figuur 4).

Figuur 4 De planlocatie ligt op een afstand van circa 7,4 km tot het Natura 2000-gebied 'Rijntakken' (bron: nationaal Georegister PDOK).

Ondanks dat de beoogde ontwikkeling buiten een Natura 2000-gebied uitgevoerd wordt, kunnen er nog steeds effecten optreden. Voor een aantal effecten (trillingen, geluid, optische verstoring etc.) geldt dat de afstand tot de omliggende Natura 2000-gebieden per definitie te groot is om te resulteren in negatieve effecten. Een toename in stikstofdepositie kan een negatief effect sorteren op stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden.

De beoogde ontwikkeling betreft het verlengen van de Maas Waalweg. Ten opzichte van de huidige situatie leidt de beoogde ontwikkeling in de gebruiksfase tot een toename in het aantal verkeersbewegingen.

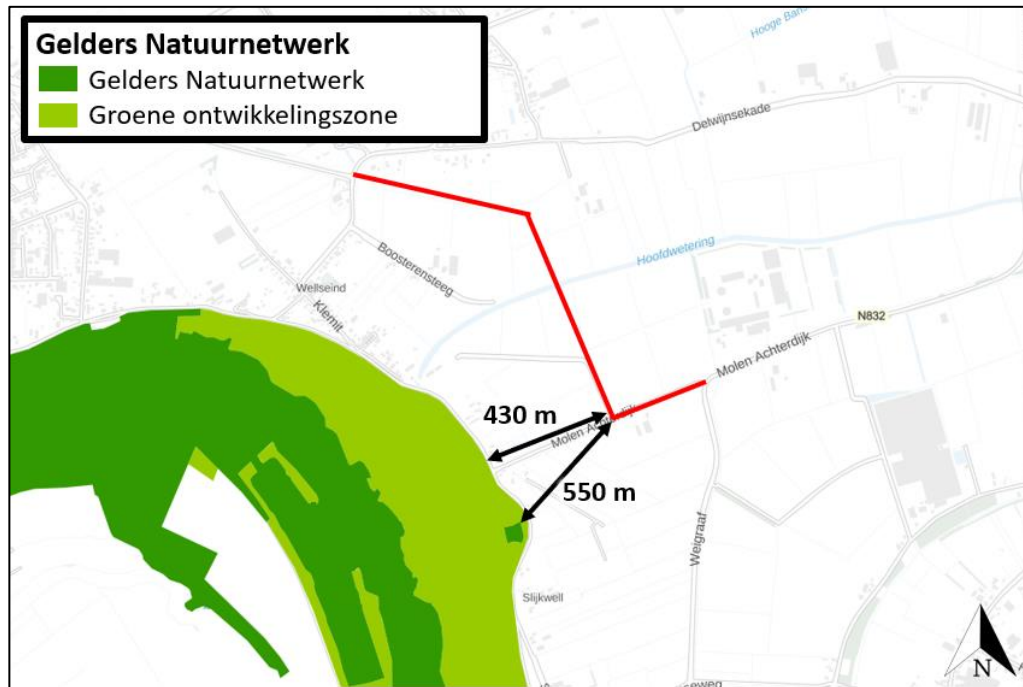
Gedurende de aanlegfase kan er een beperkte en tijdelijke stikstofemissie verwacht worden ten gevolge van het gebruik van mobiele werktuigen en bijbehorende verkeersbewegingen. De Wet natuurbescherming bevat ten gevolge van de Stikstofwet per d.d. 1 juli 2021 een partiële vrijstelling voor activiteiten gedurende de bouwfase. Hiermee kunnen de gevolgen van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden door aangewezen activiteiten van de bouwsector buiten beschouwing worden gelaten (Wet nb art. 2.9a). Momenteel is de juridische houdbaarheid van deze partiële vrijstelling onzeker. Als activiteiten van de bouwsector worden aangewezen (algemene maatregelen van bestuur stikstofreductie en natuurverbetering):

- het verrichten van een bouwactiviteit of een sloopactiviteit die het feitelijk verrichten van bouw- of sloopwerkzaamheden aan een bouwwerk betreft, met inbegrip van de daarmee samenhangende vervoersbewegingen;
- het aanleggen, veranderen of verwijderen van een werk, met inbegrip van de daarmee samenhangende vervoersbewegingen.

Gezien er sprake is van een grote ontwikkeling en er een aanzienlijke toename in verkeersbewegingen zal zijn wordt geadviseerd om een berekening met de AERIUS Calculator uit te voeren. Hiermee kan inzichtelijk gemaakt worden of er sprake is van een verhoging van de stikstofdepositie binnen stikstofgevoelige habitattypen of leefgebieden van Natura 2000-gebieden.

Provinciaal aangewezen gebieden

De planlocatie maakt geen deel uit van een beschermd gebied en/of locatie betreffende: het Gelders Natuurnetwerk en de Groene Ontwikkelingszone. Op een afstand van circa 550 m ligt het Gelders Natuurnetwerk en op een afstand van circa 450 m ligt de Groene Ontwikkelingszone (figuur 5).

Figuur 5 De planlocatie ligt op een afstand van circa 550 m tot het Gelders Natuurnetwerk en op een afstand van circa 450 m tot de Groene Ontwikkelingszone (bron: nationaal Georegister PDOK).

Ten aanzien van het Gelders Natuurnetwerk en de Groene Ontwikkelingszone geldt dat externe werking geen toetsingskader is.

Beoordeling (c) houtopstanden

In de beoogde ingreep zijn kapwerkzaamheden voorzien aan een rijbeplanting met meer dan 20 bomen, welke niet binnen één van de uitzonderingen en daarmee een vrijstelling valt, aan de Molenachterdijk. Een meldingsplicht in het kader van Wnb is noodzakelijk. Indien een houtopstand gedeeltelijk of in zijn geheel gekapt wordt dient deze binnen 3 jaar herplant te worden.

Naast het landelijk en provinciaal beleid waar deze beoordeling op wordt getoetst hebben gemeenten echter vaak een eigen beleid omtrent het kappen dan wel vellen van bomen en struiken. Dit is vaak opgenomen in een Algemene Plaatselijke Verordening (APV). Gemeentelijke Verordeningen mogen niet strijdig zijn met landelijk/provinciaal beleid. Het is derhalve aanbevelingswaardig om in de voorbereidende fase de bepalingen in de APV af te stemmen met de gemeente om conflicterende situaties in een later stadium te voorkomen.

Conclusies

Samenvatting

(a) Soortenbescherming

Er dient aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden naar de volgende soorten: poelkikker en grote modderkruiper. De planlocatie is mogelijk geschikt leefgebied voor algemene zoogdieren, amfibieën en insecten welke niet beschermd zijn (behoudens de Algemene zorgplicht) onder de Wet natuurbescherming. Voor broedvogels geldt dat de nesten van alle soorten beschermd zijn tijdens het broedseizoen (indicatief 15 maart – 15 juli).

(b) Gebiedsbescherming

De planlocatie maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied, het Gelders Natuurnetwerk of de Groene Ontwikkelingszone. Gelet op de aard van de werkzaamheden en de beoogde situatie dienen de effecten van stikstofemissie inzichtelijk gemaakt te worden. Dit kan middels de AERIUS-Calculator.

(c) Houtopstanden

Op de planlocatie zijn aan de Molenachterdijk houtopstanden aanwezig waarvoor bij kap een meldingsplicht geldt in het kader van de Wet natuurbescherming. Houtopstanden welke worden geveld en binnen het kader Wnb vallen dienen binnen 3 jaar herplant te worden.

Tabel 2 Overzicht van de Soortenbescherming. Voor de genoemde soorten geldt dat aanvullend onderzoek benodigd is.

Soortenbescherming			
Soortgroep	Beschermings-regime Wet nb	Soortspecifiek onderzoek	Mogelijk functie plangebied
Planten		Nee	
Grondgebonden zoogdieren		Nee	
Vleermuizen		Nee	
Amfibieën			
Poelkikker	Artikel 3.5	Ja	Voortplantingswater, leefgebied
Reptielen		Nee	
Vissen			
Grote modderkruiper	Artikel 3.10	Ja	Leefgebied
Insecten en andere ongewervelden		Nee	
Vogels (cat. 1 t/m 4)		Nee	
Vogels (cat. 5)		Nee	

Tabel 3 Overzicht van beschermde gebieden in het kader van Gebiedsbescherming.

Gebiedsbescherming	Afstand	Effecten	Nader onderzoek
Natura 2000	7,4 km	Geen	AERIUS
Gelders Natuurnetwerk	550 m	Geen	N.v.t.
Groene Ontwikkelingszone	430 m	Geen	N.v.t.

Tabel 4 Overzicht van beschermde Houtopstanden.

Houtopstanden	Aanwezig	Kap	Melding
Struiken	Nee	Nee	N.v.t.
Bomen	Ja	Ja	Wnb.

Uitvoerbaarheid

Voorafgaand aan de werkzaamheden dient met aanvullend onderzoek te worden vastgesteld of de te dempen watergangen een relevante functie heeft voor poelkikker en grote modderkruiper (soortenbescherming). Indien er sprake is van overtreding van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming kan bevoegd gezag onder voorwaarden een ontheffing verlenen. De voorwaarden betreffen: er is geen andere bevredigende oplossing, er is sprake van een wettelijk belang en er wordt geen afbreuk gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort (een robuust en ruim maatregelenpakket van tijdelijke en permanente voorzieningen wordt hiertoe voorgesteld en uitgevoerd). Gezien het voorgaande onderzoek is er geen reden om aan te nemen dat eventueel benodigde ontheffingen, mits de juiste maatregelen worden getroffen, er sprake is van een gedegen alternatievenafweging en een wettelijk belang kan worden aangevoerd, niet verkregen zouden kunnen worden. Om negatieve effecten omtrent gebiedsbescherming uit te sluiten, dient vooraf een berekening door middel van de AERIUS-Calculator uitgevoerd te worden. Omtrent houtopstanden is een meldingsplicht in het kader van Wnb noodzakelijk betreffende de 34 bomen aan de Molenachterdijk. Deze houtopstanden dienen binnen 3 jaar herplant te worden.

Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met de (mogelijke) aanwezigheid van zoogdieren en algemene broedvogels (in het kader van Algemene Zorgplicht). Voor deze soorten dienen maatregelen te worden getroffen om effecten te voorkomen.

Conclusie

Het doortrekken van de Maas Waalweg aan de Maas Waalweg ong. te Well is uitvoerbaar in het kader van de Wet natuurbescherming.

Vervolgstappen

- Voor de beoogde ontwikkeling dient aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden naar poelkikker. Dit vindt plaats middels twee veldbezoeken.
- Voor de beoogde ontwikkeling dient aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden naar grote modderkruiper. Dit vindt plaats middels twee veldbezoeken.
- Voor de beoogde ontwikkeling dient rekenkundig inzichtelijk te worden gemaakt of er sprake is van een verhoging van stikstofdepositie binnen stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden van Natura 2000-gebieden. Dit kan middels de AERIUS-Calculator.
- Er dient een melding in de kader van Wnb gedaan te worden voor de 34 te kappen iepen aan de Molenachterdijk. Deze iepen dienen binnen 3 jaar herplant te worden.

Te treffen maatregelen

- Tijdens de werkzaamheden moet voorzichtig worden gehandeld met alle voorkomende flora en fauna (Algemene zorgplicht).
- Wanneer ondanks zorgvuldig handelen, onderzoek en advies schade lijkt te ontstaan voor beschermde flora en fauna, dient direct contact opgenomen te worden met een ter zake deskundige.
- Alle aanwezige vegetatie of bodemmateriaal (takken, stronken) gefaseerd verwijderen. Dit om bodembewonende dieren de kans te bieden in de nabijgelegen omgeving een ander leefgebied te benutten.
- Er wordt gelegenheid gegeven aan dieren, die tijdens de werkzaamheden worden gevonden, te vluchten of zich te verplaatsen naar een schuilplaats buiten het bereik van de werkzaamheden.
- De planlocatie tijdens de werkzaamheden en in de nieuwe situatie bij voorkeur niet verlichten en in de periode april-oktober de werkzaamheden tussen zonsopgang en zonsondergang uitvoeren (buiten schemerperiodes). Mocht verlichting noodzakelijk zijn hierbij een vleermuisvriendelijke verlichtingswijze toepassen (amberkleurig licht, lichtbundel nederwaarts richten, toepassen geconvergeerde lichtbundel).
- De kap werkzaamheden opstarten of uitvoeren buiten het broedseizoen van vogels (indicatief medio maart t/m medio juli).

Als dit niet mogelijk is dienen de potentiële nestlocaties van algemene broedvogels ruim voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt of ontoegankelijk gemaakt te worden. E.e.a. op aanwijzing van deskundige. Als werkzaamheden in het broedseizoen worden uitgevoerd die mogelijk resulteren in het wegnemen of verstoren van broedgevallen dient voor aanvang door een ter zake deskundig gecontroleerd te worden of er broedvogels aanwezig zijn.

Literatuur

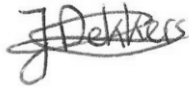
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Bever *Castor fiber*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Gierzwaluw *Apus apus*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Grote modderkruiper *Misgurnus fossilis*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Huismus *Passer domesticus*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Poelkikker *Pelophylax lessonae*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- Boesveld, A., Gmelig Meyling, A.W. & de Bruyne, R.H., 2009. Slakken van de Habitatrichtlijn waarnemen. Stichting Anemoon, Bennebroek.
- Dietz, C., O. von Helversen, D. Nill & P.H.C. Lina, 2011. Vleermuizen: alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika: biologie, kenmerken en bedreigingen. Tirion Natuur, Utrecht.
- Limpens, H., K. Mostert & W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Geraadpleegde websites

www.anemoon.org
www.arcgis.com
www.bij12.nl
www.boerenbunder.nl
www.nationaalgeoregister.nl
www.ndff.nl
www.ruimtelijkeplannen.nl
www.vlinderstichting.nl
www.zoogdiervereniging.nl

We hopen u met deze rapportage voldoende te hebben geïnformeerd. Mochten er desondanks vragen zijn kunt u vrijblijvend contact opnemen.

Met vriendelijke groet,

Blom Ecologie B.V.,
Ing. J. Dekkers
Auteur

Blom Ecologie B.V.,
ir. ing. K.J. Rebergen
Collegiale toets

Bijlage 1 Fotografische impressie
Bijlage 2 Beoogde situatie
Bijlage 3 Te dempen sloten
Bijlage 4 Alternatieve vliegroutes

© BLOM ECOLOGIE B.V.
ZANDWEG 46A - 4181 PM WAARDENBURG

Niets uit deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Blom Ecologie B.V. worden gebruikt door derden. Onder gebruik worden alle vormen van kopie, openbaarmaking en elke andere toepassing begrepen. Deze rapportage mag alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor het is samengesteld.

Blom Ecologie B.V. is niet aansprakelijk voor schade die voortkomt uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden en/of gegevens verkregen van Blom Ecologie B.V.

Bijlage 1 Fotografische impressie

Figuur 1 De planlocatie is gelegen aan de Maas Waalweg ong. te Well.

Figuur 2 Eén van de rijbeplantingen op de planlocatie.

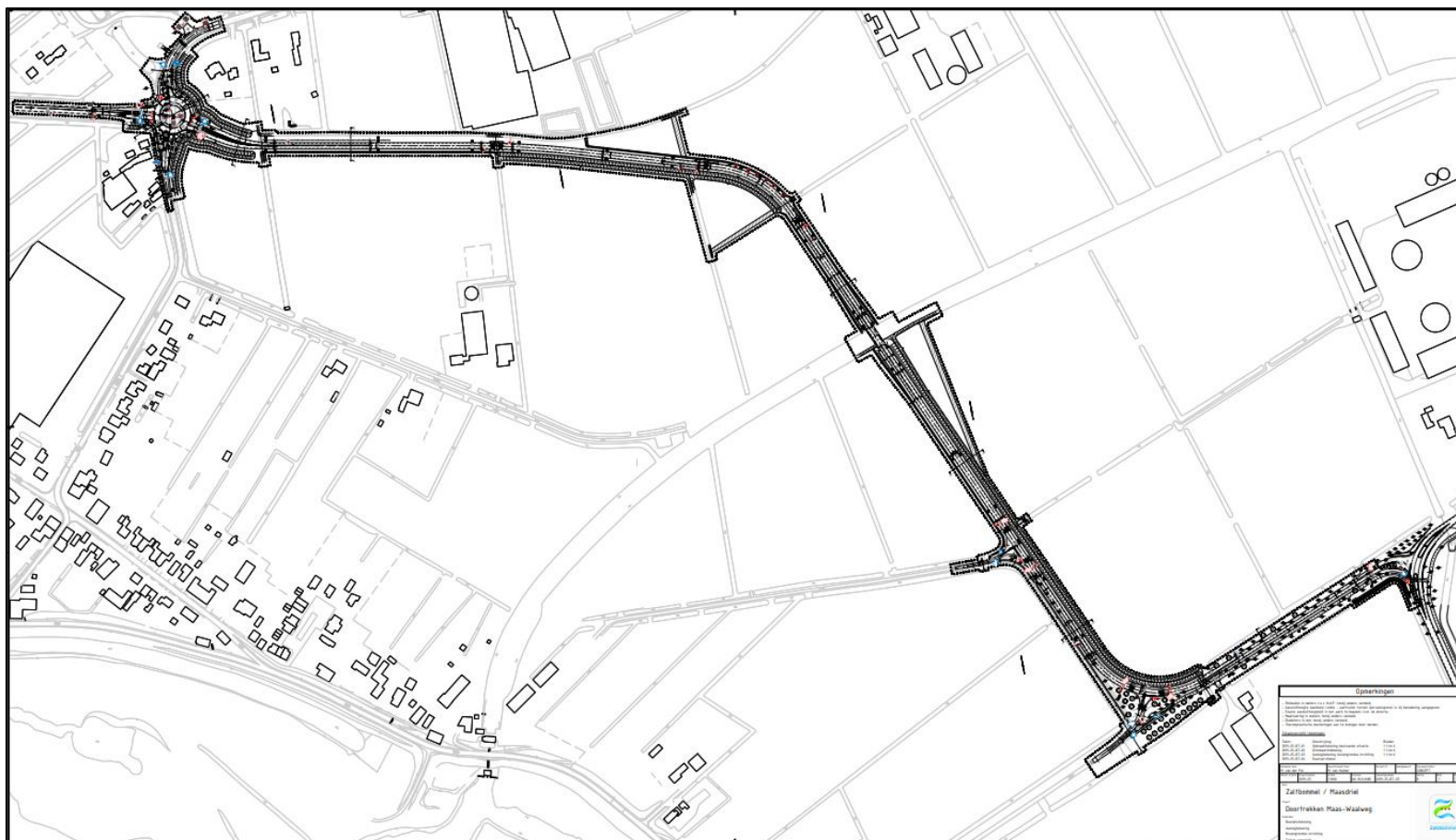

Figuur 3 Indicatie van de watergangen op en in de directe omgeving van de planlocatie.

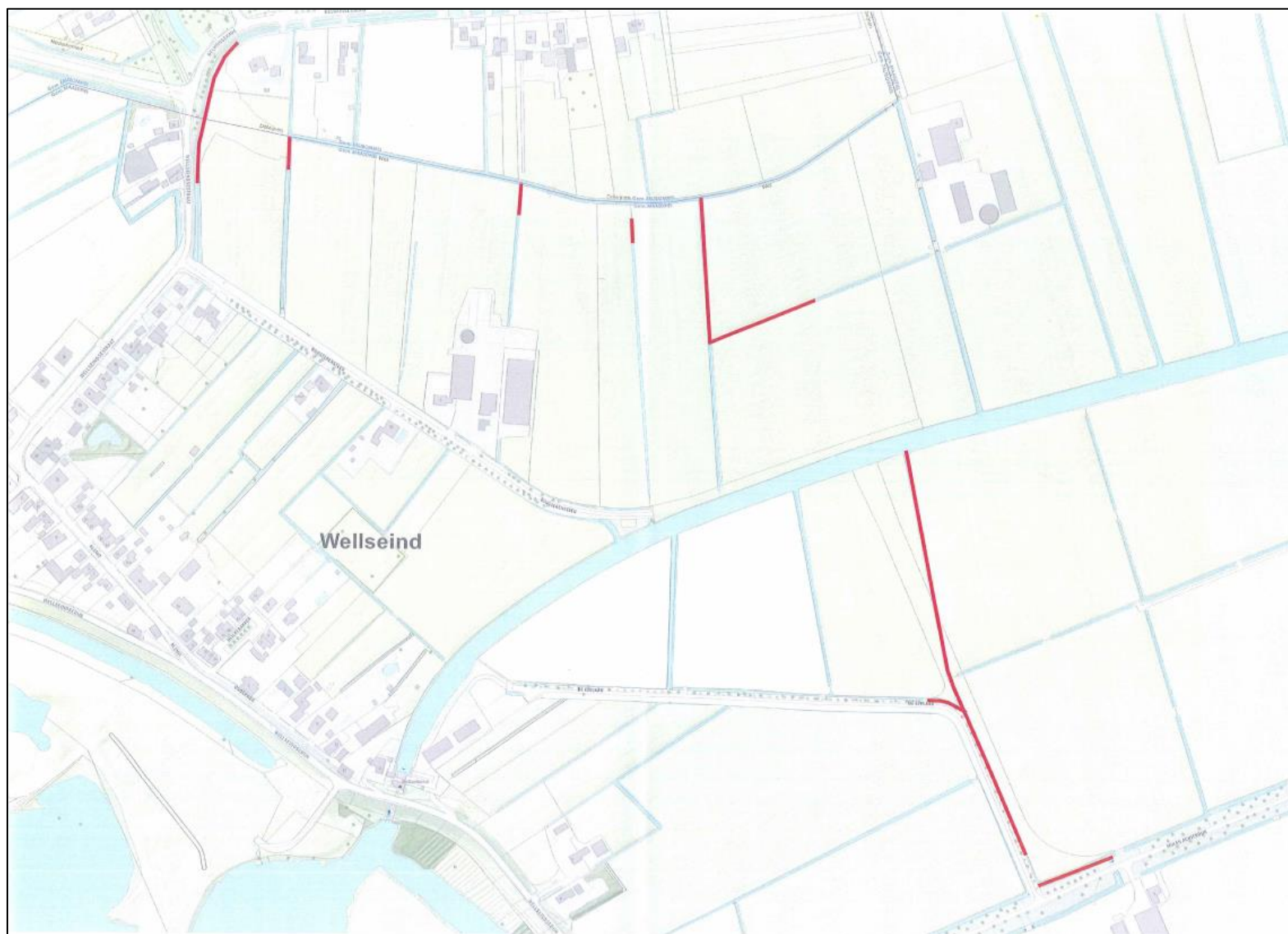
Figuur 4 Indicatie van de watergangen op en in de directe omgeving van de planlocatie.

Bijlage 2 Beoogde situatie

eco-lo-gie (de; v) 1 wetenschap die de betrekkingen tussen de organismen en hun omgeving bestudeert, 2 die betrekkingen zelf; *eco-lo-gisch* (bijvoeglijk naamwoord, bijwoord)
 1 m.b.t. de ecologie, 2 milieuvriendelijk; *flo-ra* (de; v(m); meervoud: flora's) 1 alle planten van een bep. gebied, 2 boek dat de opsomming en beschrijving ervan bevat; *fau-na* (de; v(m); meervoud: fauna's) 1 de dierenwereld van een gebied.

Bijlage 3 Te dempen sloten

Bijlage 4 Alternatieve vliegroutes

Figuur 1 Alternatieve vliegroute (blauwe lijn) voor de te kappen bomen aan de Molenachterdijk (rode lijn).

Figuur 2 Alternatieve vliegroute (blauwe lijn) voor mogelijk aanwezige vleermuizen in de rood omcirkelde bebouwing in plaats van de te kappen bomen aan de Weg over de Ezelaar (rode lijn).